

BØRNS BÆREDYGTIGE VISIONER FOR FREMTIDEN

Samskabelse gennem kreative metoder

HVEM ER VI?



**STINE
MARIEGAARD**

**Postdoc: SDU
Adjunkt: UCL**



CHUNFANG ZHOU

**Lektor
Institut for Matematik
og Datalogi**



**JULIE
BØNNELYCKE**

**PhD, Adjunkt på UCL
Erhvervsakademi og
Professionshøjskole**

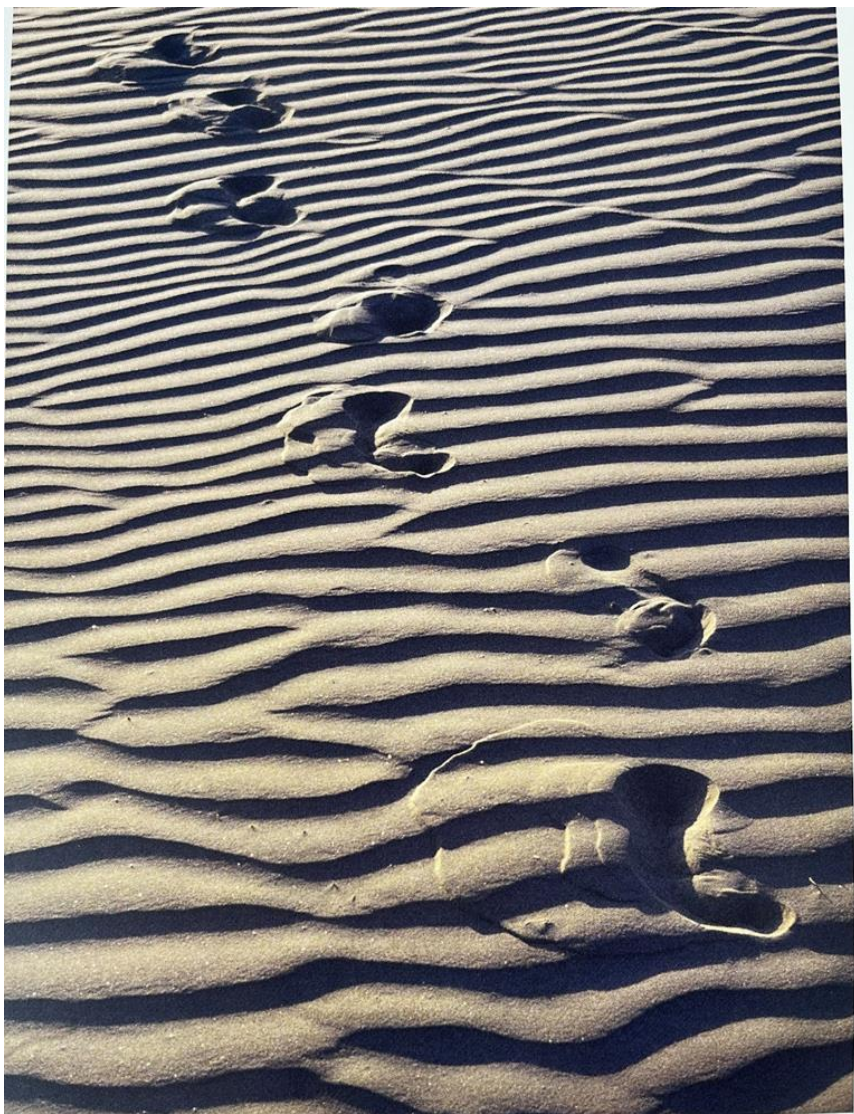


BAGGRUND

FOKUS PÅ AT UDDANNE BÆREDYGTIGHEDSBEVIDSTE BORGERE

Børn i dag vokser op i skyggen af de omsiggribende klimaforandringer. De møder budskaber om bæredygtighed og miljøbevidsthed både i og udenfor skolen. Både formelle og uformelle læringsmiljøer har enormt potentiale for at skabe uddannelse i og for bæredygtighed (Evans & Achiam, 2021)

BÆREDYGTIGHED



204

Ifølge Brundtland-Rapporten (1987) består bæredygtighed af de tre søjler; miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed.

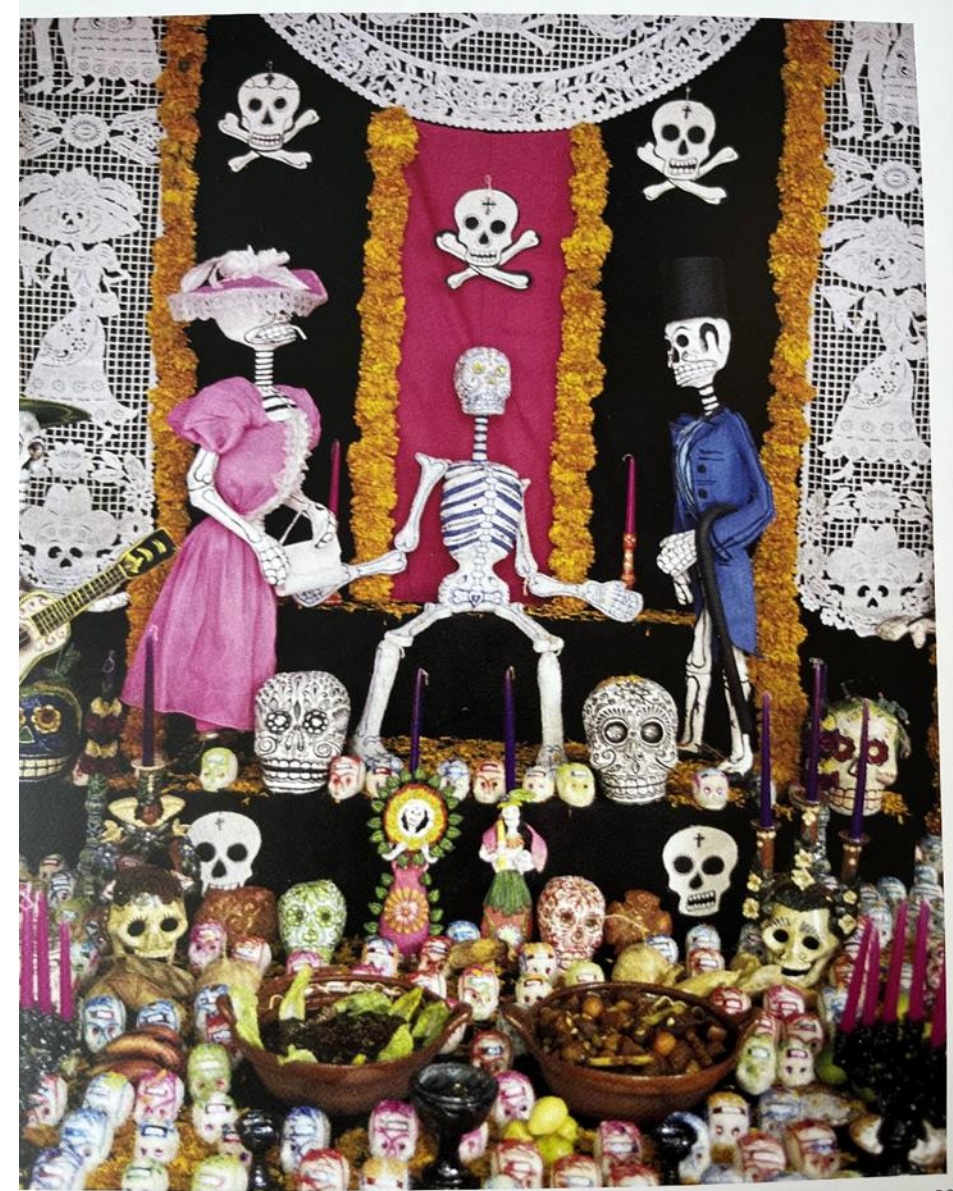
Desuden definerer rapporten bæredygtig udvikling som tiltag "*(...) der opfylder de nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare*" (Brundtland-rapporten 1987).

Bæredygtighedsundervisning må **ikke** skabe klimaangst, afmagt og håbløshed.

Undervisning *som* bæredygtighed bør derfor funderes i børnenes perspektiver og ressourcer og designes med børnene som deltagere.

RQ:
HVORDAN FORBINDER
OG FORVIKLER BØRN
SIG MED
BÆREDYGTIGHED?

HVORDAN BØRNENES
FORVIKLETHED MED
BÆREDYGTIGHED
FORBINDER SIG MED
UNDERVISNING OM
BÆREDYGTIGHED?





BØRNEPANEL
5 BØRN I ALDEREN 14-15 ÅR
NETVÆRKSREKRUTTERING
VI HAR TILSTRÆBT DIVERSITET
5 WORKSHOPS

Hvad har Indflydelse på det gode børneliv?

- 1) miljø, klima og bæredygtighed
- 2) medier og teknologi
- 3) psykisk sundhed, mobning og stress
- 4) sociale relationer, venner og familie
- 5) økonomi og midler.

BEGREBSAFKLARING

UBU1

processer der handler om at skabe adfærdsændringer ud fra et forhåndsbestemt mål. Her overdrages viden og oplysninger 'på' barnet. Information, oplysning og tekniske hjælpemidler er metoderne der anses som gangbare og derfor vil der være behov for mere viden og vejledning fra eksperter.

UBU2

handler om, at vi endnu ikke har tilstrækkelig viden om bæredygtighed fremtiden er dermed bræget af usikkerhed og kompleksitet. Læreprocesserne må som en konsekvens af dette udgangspunkt være åbne og også indeholde drøftelsen om hvad bæredygtighed og bæredygtig udvikling er.

HANDLE- KOMPETENCE

tre centrale aspekter som anbefalinger for UBU-undervisning: Elevdeltagelse, arbejde med komplekse problemstillinger og handlekompetence

Verdensmål 4 'Kvalitetsuddannelse, indgår i arbejdet frem mod at indfri alle de andre mål og under delmål 4.7 finder vi Uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU).





ØKO-LITERACY

- 'RADIKAL HOLISME'

Handler om forbindelsen mellem miljø og mennesker og det større samspil der er mellem sociale, kulturelle, teknologiske og infrastrukturelle systemer

En undervisning der tager afsæt i et øko-literacy vil aldrig kunne fremstå som værdineutral – og det er legitimt. Her er en klar dagsorden om at opnå en bæredygtig verden.



WORKSHOPFORMATET

Inspiration fra Jungk og Müllerts (1987) fremtidsworkshopmodel

- *kritik-fantasi-implementering* → *afdækning-refleksion-vision*
- Fra åbent og eksplorativt til indsnævring på tematikker
- Metoder tilpasset og byggende på forudgående workshop i sekventielt forløb
- Facilitering af engagement med bæredygtighed fra forskellige vinkler og med brug af kreative og sanselige metoder.

Elicitationsteknikker

Mapping

Brainstorming og clustering

Scenarier

*Selvvalgte konstruktive/kreative metoder
(tegning/LEGO/skrivning etc.)*

Workshoptemaer

- 1) Hvordan er det at være barn i Danmark i dag? (1 time online)
- 2) Fremtiden (4 timer)
- 3) Relationer (3 timer)
- 4) Bæredygtighed i og uden for skolen (4 timer)
- 5) Refleksion over deltagelse i børnepanelet. (individuel 1time)

LÆSESTRATEGIER I EN AGENTIAL REALISTISK TILGANG

Agential realism som teoretisk og ontologisk udgangspunkt (Barad, 2007; Schmidt & Rasmussen, 2022)

Intra-aktioner: Agens *imellem*; i forbindelse og relationer i samlinger af humane og non-humane aktører (Schmidt & Rasmussen, 2022:81)

Kollektive tilblivelser og emergenser fremfor singulære subjekter



Eksempel på reproduktion

A har lavet en tegning af sin fremtidige kernefamilie, hus og bil, og forestiller sig, at hun mødes med en veninde, der har været ude at rejse, mens A er blevet hjemme i Odense og er blevet gymnasielærer

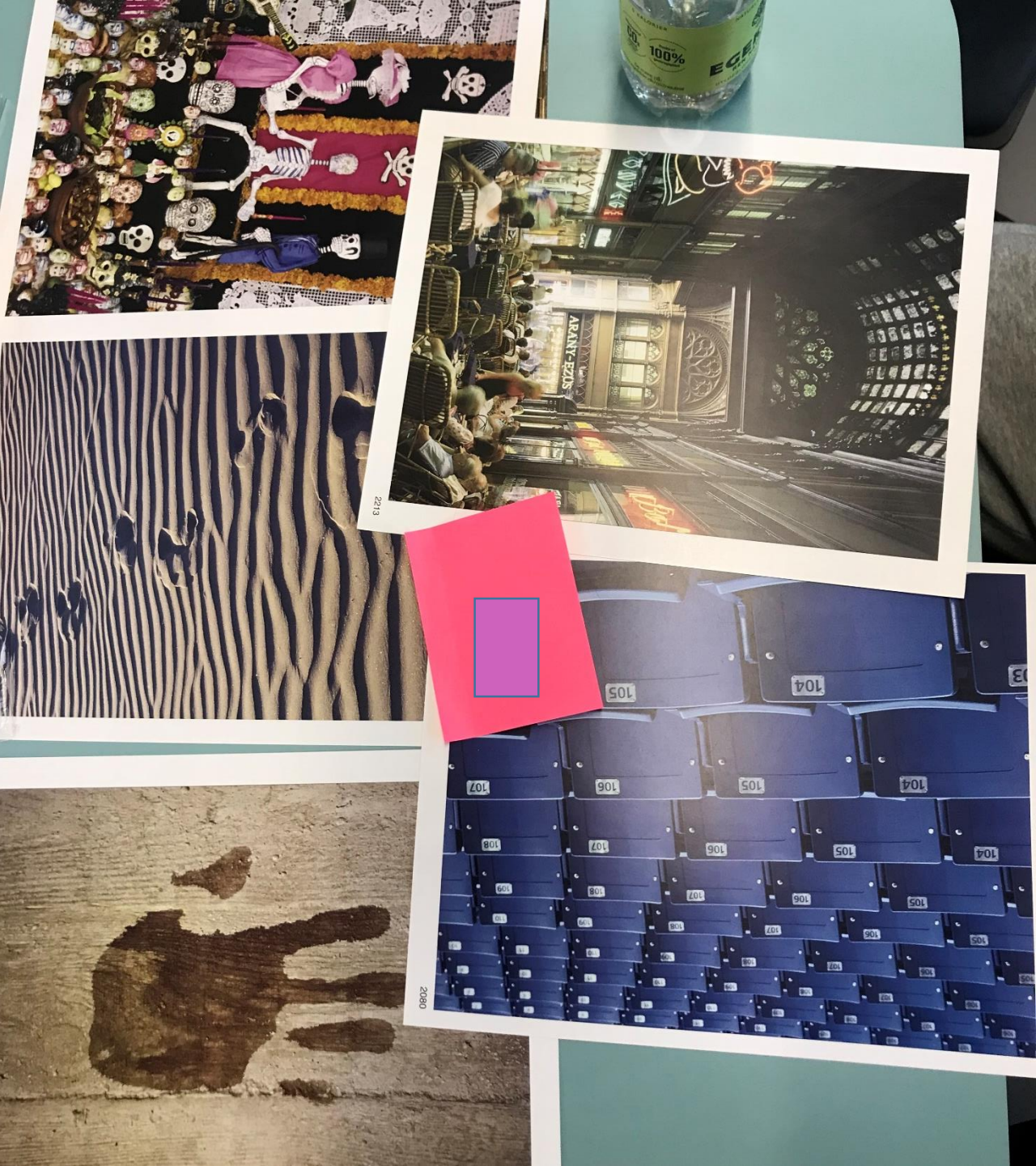
S bygger et vandfald i LEGO. Han forklarer, at når han mødes med sin bedste ven om 50 år, så har han været ude at rejse, og han vil gerne se et vandfald. Så vil han fortælle sin ven om vandfaldet.



Eksempel på reproduktion

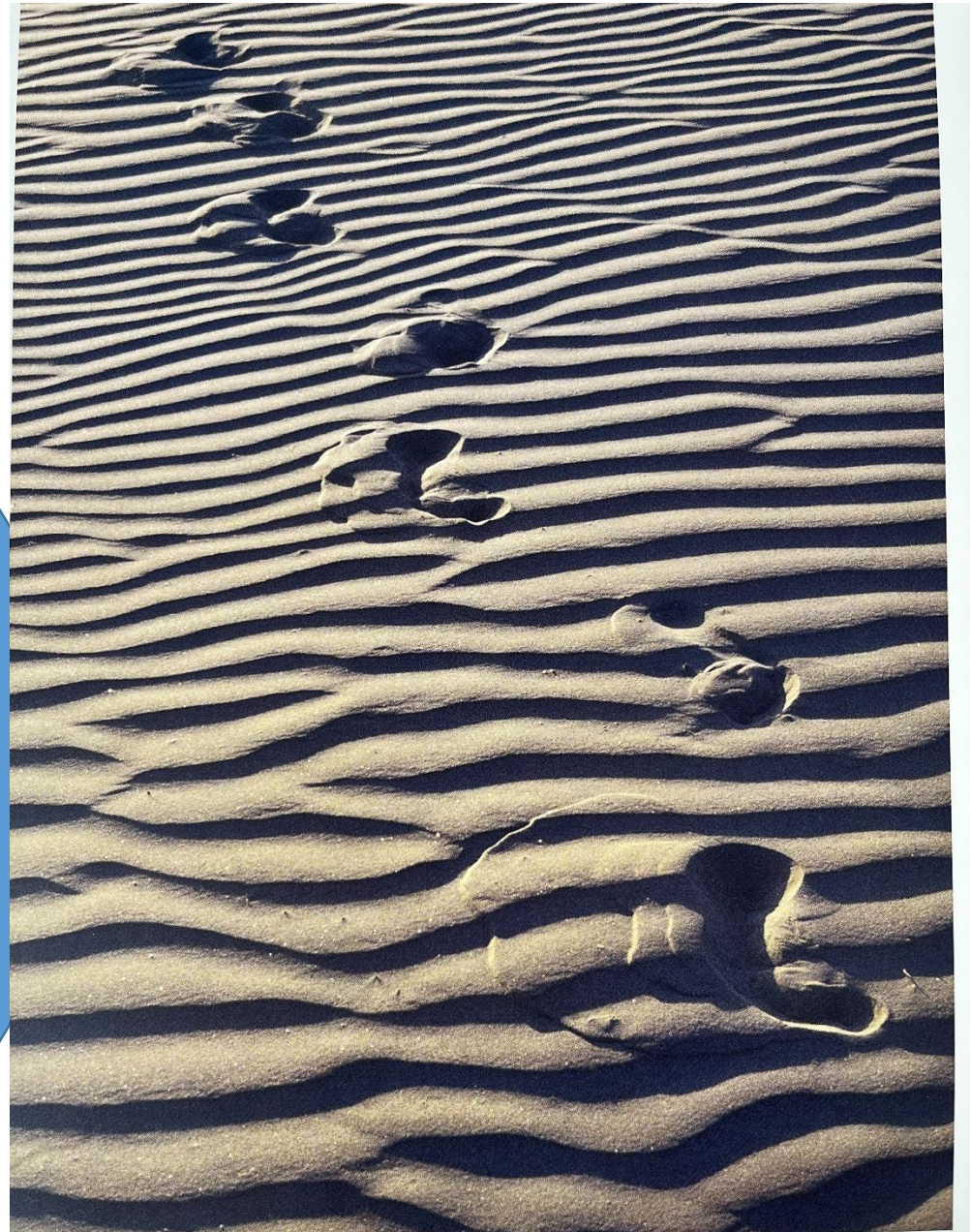
Postapokalypse

Og så tror jeg meget på, at når verden først sådan er gået under, at der så kommer til at komme et eller andet nyt, på en eller anden måde. At der kommer til at være noget nyt på en eller anden hulemandsagtig måde. At vi starter forfra (...) - altså ligesom et loop..



Frygt for fremtiden

Det kan godt være at livet bliver ved at bestå, men jeg tror sgu ikke mennesket gør....
Men inden da sidder jeg på en ø og forsker i naturvidenskabelige løsninger



FØRSTELÆSNING: REPRODUKTION OG POSTAPOKALYPSE

REPRODUKTION

"Jeg har altid snakket med min familie om, at jeg skulle være gymnasielære (...) Jeg har ikke tænkt mig at flytte nogen steder hen, jeg vil faktisk gerne bare blive i Odense fordi min familie bor i Odense..og så vil jeg jo gerne have min egen familie"

POSTAPOKALYPSE

Og så tror jeg meget på, at når verden først sådan er gået under, at der så kommer til at komme et eller andet nyt, på en eller anden måde. At der kommer til at være noget nyt på en eller anden hulemandsagtig måde. At vi starter forfra (...) - altså ligesom et loop..

A landscape photograph of a field with a path, overlaid with a green rectangular frame containing text. The background shows a wide, flat field with a path leading towards the horizon under a cloudy sky. The text is centered within the green frame.

AFKOBBLINGEN (FRA NATUREN)

ANDEN LÆSNING: UNDERVISNINGENS FORBUNDETHED OG FORVIKLETHED MED BÆREDYGTIGHED

KVALITETS- UDDANNELSE

”Det er bæredygtigt at gå i skole”

NØDVENDIGHEDEN AF BÆREDYGTIGHEDENS FORBUNDETHED OG FORVIKLETHED MED HVERDAGEN

Ifølge børnene vil en mere holistisk tilgang, der tager alle aspekter af bæredygtighed, som wicked problem.

UBU skal være meningsfuldt, det skal give blik for at kunne se konkrete handlemuligheder og det skal indgyde håb.

Codesign tilbyder at forbinde sig gennem følelser og erfaring

S: Altså også når vi har siddet og snakket, så synes jeg også, ja – vi har stadig tænkt anderledes, fordi vi har snakket mere end vores personlige liv end et eller andet bestemt emne ovre i skolen.... Vi har snakket om noget som vi ikke bare SKULLE vide, men noget vi bare VED. Vi kan ikke undgå at vide det. Sådan noget som hvordan har vi det og sådan noget.

Der er håb for verden

Altså det har overrasket mig lidt, hvor klog jeg var, vil jeg sige, øh...det der med, at man faktisk, altså har noget at sige. Og at, at vi faktisk har meget de samme meninger, også selvom vi har forskellige meninger. Og som jeg også nævner, måske er det faktisk svært at sætte en hel verden op til at skulle tænke det samme, få til at gøre de handlinger, der skal til for at lave en bæredygtig verden. Hvis man kan have en snak som vi har haft her, øh, og selvom man har forskellige syn på verden, at man så stadig egentlig kan komme frem til en konklusion hver gang. Så tror jeg, altså så er der håb for verden.



ØKOLITERACY-TILGANG MED EN PÆDAGOGIK SOM BÆREDYGTIGHED.

En så radikal holistisk tilgang finder vi i økoliteracy og som vi indledningsvis argumenterede for handler om at tage udgangspunkt i bæredygtighedsproblemstillinger fra det daglige liv i det lokale – dér, hvor børn og unge selv bor (Elf, Svabo, & Skovgaard, 2021).

TAK

Stine Mariegaard

stma@ucl.dk

jubo@ucl.dk

chzh@sdu.dk